

Asia: VN/7447/2025

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyynnön diaarinumero VN/7447/2025

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta asetukseksi maakunta-, yleis- ja asemakaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta annetun ympäristöministeriön asetuksen muuttamisesta.

Tavoitteena on asetusehdotuksella korjata kumppanitestauksen yhteydessä sekä rakennetun ympäristön semanttisen yhteentoimivuustyön puitteissa asetuksen voimassa oloaikana asetuksen liitteissä tunnistettuja teknisiä virheitä, jotka liittyvät yksittäisiin koodiarvoihin, kaavamääräysryhmien muodostamiseen, kaavamääräysten otsikointiin sekä kaavamääräysten esitystapaan.

Lisäksi asetukseen korjattaisiin lakiin viittaava nimike, kun maankäyttö- ja rakennuslaista on 1.1.2025 alkaen käytetty nimikettä alueidenkäyttölaki. Edellä mainittujen korjausten ohella asetuksen 2 §:n 1 momenttiin tehdään tekninen sanamuutos.

,

Pihtiputaan kunta / maankäyttö lausuu yleisellä tasolla Katja-asetuksen päivittämisestä seuraavaa:

Pihtiputaan kunnan maankäyttö pitää kaavamääräysten tietynlaista yhdenmukaistamista hyvänä tavoitteena. Myös tietomallimuotoiseen, Ryhti-yhteensopivaan, kaavaan siirtyminen ja koneluettavan kaavatiedon julkaisua Ryhti-järjestelmään oikeana ratkaisuna. Pitkällä aikavälillä se hyödyttää kuntia, mutta muutos edellyttää merkittäviä lisäresursseja ja tukea kunnille.

Ottamatta kantaa tässä päivityksessä esitettyihin yksityiskohtiin, toteamme yleisellä tasolla, että Katja-asetuksen jatkuva päivittäminen on tärkeää (rullaava päivitys) aina tarpeiden mukaan. Ne eivät tässä vaiheessa vielä hahmotu kokonaisuudessaan, vaan kehitystarpeet nousevat esiin parhaiten vasta oikeassa tietomallimuotoisen kaavan tuotannossa eri sovelluksilla/järjestelmillä. Siihen ollaan vasta siirtymässä.

Pidämme kaavamääräysten tietynlaista yhdenmukaistamista hyvänä tavoitteena. Se ei saa kuitenkaan rajoittaa kaavamääräysten joustavuutta, käyttötarkoitusten yhdistelmämahdollisuuksia ja looginen "indeksointi-järjestelmän" toteuttamista. Tiettyyn paikallisista ohjaustarpeista johtuvaan kaavan "räätälöintiin" on oltava mahdollisuus – oman näköistä kaavaa oman näköisiin tarpeisiin.

Pihtiputaan kunta on päähakijana Ryhti-kumppanitestaukseen liittyvässä PIHKA-hankkeessa (3.10.2023-30.6.2025), jonka tavoitteena on saavuttaa kyvykkyys tietomallimuotoisen kaavaan tuottamiseen ja kaavatiedon julkaisuun Ryhti-järjestelmään. Kumppanina on Ylivieskan kaupunki ja konsultteina Sweco Finland Oy (YTCAD) ja Spatineo Oy. Tavoite tullaan saavuttamaan hankkeen aikana ja tämän on mahdollistanut kehittäminen ja testaus suoraan oikealla kaavaprosessilla.

Erikseen haluamme nostaa esiin tässä lausunnossa ns. 3m kaava-alueen rajasta-merkinnän, jota Katja-asetukseen ei sisälly. Se tulisi mielestämme olla edelleen käytettävissä; on tärkeä havainnollistaa vireillä olevan kaavan aluerajaus ennen kaikkea osallisia ja vuorovaikutusta varten.

Toinen ajankohtainen puute koskee tuulivoimayleiskaavoja: tuulivoimayleiskaavoissamme on edelleen tarve numeroida tuulivoimalat kaavaan, siihen pitää löytyä joku tapa - erillinen liitekartta selostuksessa ei riittävän "vahva" tapa.

Emme listaa tähän lausuntoon erikseen Katja-asetuksen muutostarpeita ja kommentteja, vaan sisällytämme ne PIHKA-hankkeen loppuraporttiin. Hanke päättyy 30.6.2025 ja loppuraportointi tehdään 31.8.2025 mennessä. Kuvaamme siinä myös käyttämäämme "ketterän kehittämisen"-metodia, jossa kehittäminen ja testaus tapahtui suoraan oikealla vireillä olevalla kaavalla.

Raatikainen Helena

Pihtiputaan kunta - Pihtiputaan kunta / Maankäyttöpalvelut